پژوهش، میان آنچه که باید باشد و نیست ؛

شیرجه در اعماق برای یافتن مقصران تخلفات پژوهشی

همان‌طور که وجود آفت در یک باغ میوه، همه محصولات سالم را از بین می‌برد؛ وقوع تخلفات پژوهشی، حتی به تعداد کم، می‌تواند اعتماد به پژوهشگران و تحقیقات سالم را کم‌رنگ کند. معضل تخلفات و سوءرفتارهای پژوهشی همانند دیگر معضلات اجتماعی یک موضوع چند بعدی است به همین خاطر باید آن را به صورت دقیق مورد بررسی قرار داد و باید با شیرجه در اعماق این معضل، به این پرسش پاسخ داد که مقصران اصلی تخلفات پژوهشی چه کسانی هستند؟!

گروه علمی و آموزشی – طی این سال‌ها زمانی موضوع تخلفات پژوهشی در ایران جدی‌تر شد که نشریات «نیچر» و «الزویر» در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ در گزارش‌هایی جداگانه اعلام کردند که به ترتیب ۵۸ و ۲۳ مقاله محققان ایرانی را به علت سرقت علمی، تقلب و دستکاری نام نویسندگان؛ حذف کرده‌اند. گستردگی این موضوع باعث شد که شخص رئیس جمهور به این مسئله ورود کند و مردادماه سال ۱۳۹۶ قانون «پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی» در مجلس شورای اسلامی تصویب شود و ۲۳ ماه بعد یعنی در مرداد سال ۱۳۹۸ آیین‌نامه اجرایی «قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی» به تصویب هیئت وزیران برسد. اما بعد از گذشت حدود سه سال از این قانون؛ وجود تبلیغات محیطی خیابان انقلاب و همچنین وب‌سایت‌ها و صفحات مجازی متعدد با عنوان مشاوره و انجام پایان‌نامه و مقاله، حاکی از وجود تقاضای بسیار در بازار و برون‌سپاری فعالیت‌های پژوهشی است و به نظر می‌رسد که تغییر بنیادینی در این وضعیت به وجود نیامده است. برای بررسی زوایای مختلف این مشکل و جلوگیری از «سُرنانوازی‌های وارونه» در نظام آموزشی و پژوهشی کشور، باید در عمیق‌ترین لایه‌های نظام پژوهش کشور شیرجه زد و دلایل بروز تخلفات پژوهشی را در سطوح مختلف مورد بررسی قرار داد.

نقش شخص متخلف در تخلفات پژوهشی

شاید در میان تخلفات علمی در دید اول خرید و فروش مقاله و پایان نامه بیش از سایر موارد جلب توجه کند. در سطح اول و لایه بیرونی این معضل، دانشجویانی دیده می‌شوند که در مسیر پژوهش خود، اقدام به سوءرفتارها و تخلفات پژوهشی می‌کنند. برخی از صاحب‌نظران معتقدند که دانشجویان «آگاهانه » مرتکب تخلف می‌شوند؛ چرا که هر کسی به این امر واقف است که استفاده از دست‌رنج دیگران بدون تلاش، کاری غیر اخلاقی است و نمی‌توان نقش فرد متخلف را در بروز چنین مسائلی نادیده گرفت. دکتر قراباغی؛ عضو هیئت‌علمی دانشگاه تهران در این زمینه می‌گوید: «به صورت پیش فرض همه به این امر آگاهند که اگر برای ثمری که به دست می‌آورند، زحمتی نکشیده باشند؛ از نظر اخلاقی ممکن است مشکلی وجود داشته باشد و همه ما آگاهیم که دستیابی به هدفی که برای آن زحمتی کشیده نشده و از دست‌رنج دیگران استفاده شده، کار درستی نیست».

برخی دیگر نیز شرایط دانشجو را در اقدام به تخلفات موثر می‌دانند و می‌گویند که دانشجویان به دلایل مختلف مثل استرس فارغ‌التحصیلی، زمان کم و عدم مدیریت زمان به دلیل اشتغال و کم حوصله و بی‌انگیزه بودن نسبت به پژوهش‌های تکراری، فضای رقابتی موجود در دانشگاه برای دستیابی به تولیدات پژوهشی بیشتر و... مجبور به زیر پا گذاشتن اخلاق هستند. دکتر آتش‌زاده؛ رئیس دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با اشاره به این موضوع می‌گوید: «مجموعه‌ای از عوامل دست‌به دست هم می‌دهد تا تخلفات پژوهشی رخ دهند. بسیاری از دانشجویان ما ناآگاه هستند و علم و دانش کافی را نسبت به پژوهش و تخلفات پژوهشی ندارند و یا توانمندی کافی را در انجام پژوهش، نگارش پایان‌نامه و مقاله ندارند و یا صبر و حوصله کافی برای انجام پژوهش ندارند. گاهی دانشجویان نسبت به ثبت عنوان خیلی دیر اقدام می‌کنند و اغلب به واسطه درگیری در کارهای متفرقه و کارهای شخصی خود و یا اشتغال به کار، مدیریت زمان را از دست می‌دهند. لذا دقت کافی در جمع‌آوری داده‌ها و نگارش پایان‌نامه را نداشته و یا اصول اخلاق در پژوهش را رعایت نمی‌کنند».

با این حال باید به این نکته توجه داشت که درست است که نباید نقش دانشجوی متخلف را از فعل آن جدا بدانیم و مسئولیت هر تخلفی به عهده فاعل آن است؛ ولی نباید بررسی این معضل اجتماعی در سطح اول باقی ماند. باید به لایه‌های عمیق‌تر این ماجرا رفت و از منظرهای دیگری نیز این پدیده را مورد بررسی قرار داد.

اساتیدی که می‌توانند از تخلفات جلوگیری‌کنند

پس از عبور از لایه اول و شخص متخلف، باید نقش اساتید و مسئولین پژوهشی دانشگاه‌ها را نیز در بروز این تخلفات مورد بررسی قرار دهیم. همان‌طور که یک زمین زراعی در صورت عدم نظارت و رسیدگی مناسب، کافی و به موقع دچار آفت می‌شود، نظارت ناکافی و ناکارآمد نیز می‌تواند باعث به‌وجود آمدن آفت تخلفات پژوهشی شود. اولین سد محافظتی برای جلوگیری از سوءرفتارهای پژوهشی، اساتید راهنما و مشاور هستند که می‌توانند با راهنمایی‌های صحیح از چنین پیامدهایی جلوگیری کنند و یا با نظارت دقیق وقوع این بداخلاقی‌ها را شناسایی کنند. برخی متخصصان و پژوهشگران معتقدند که عدم نظارت اساتید راهنما و مشاور و همچنین عدم حضور مسئولین پژوهشی در دانشگاه‌ها باعث شده که دانشجوی ناآگاه، بی‌انگیزه و بی‌حوصله، بدون نظارت و راهنمایی رها شود. از دلایل این عدم نظارت می‌توان به اشتغال اساتید به کارهای اجرایی، عدم تناسب تعداد اساتید با تعداد دانشجو، عدم اشراف استاد به موضوع پژوهش، عدم پایبندی برخی اساتید به موازین اخلاقی و... اشاره کرد.

دکتر آتش‌زاده با اشاره به نقش استاد راهنما در پژوهش می‌گوید: «استاد راهنما باید وقت کافی برای دانشجو اختصاص دهد. من همیشه این فکر را می‌کنم که دانشجو کودک نوپایی است که استاد راهنما باید مثل مادر یا پدر دستش را بگیرد و او را گام‌به‌گام پیش ببرد.

در واقع این درست است که پژوهش توسط دانشجو انجام می‌گیرد ولی باید توجه داشت که دانشجو در حال آموزش است. اگر استاد راهنما وقت کافی و تخصص کافی در مورد موضوع نداشته باشد، دانشجو برای اینکه بتوانند پایان‌نامه‌اش را به سرانجام برساند، مجبور می‌شود از منابع ناصحیح و افراد غیر متخصص کمک بگیرد و همین امر منجر به تخلفات پژوهشی، جمع‌آوری‌های داده اشتباهی و یا داده‌سازی می‌شود». چنین مواردی باعث شده که استاد راهنما نه تنها امکان رسیدگی و نظارت به فعالیت پژوهشی دانشجو، بلکه فرصت صحبت با او را نیز نداشته باشد! در چنین شرایطی مسئولان پژوهشی دانشگاه‌ها و اساتید تیم پژوهشی با عدم نظارت و عدم آموزش صحیح به دانشجو، زمینه را برای تخلف پژوهشی فراهم می‌کند.

تخلفات پژوهشی؛ مولود سیاست‌گذاری‌های غلط

در گام سوم بررسی عمیق زمینه‌های به‌وجود آمدن تخلفات پژوهشی باید مسئولیت نهادهای سیاست‌گذار را مورد ارزیابی قرار داد. برخی متخصصین معتقدند که سیاست‌گذاری‌های نادرست در خصوص ارزیابی پژوهشگران بر اساس تعداد مقالات زمینه‌ساز تخلفات پژوهش شده است. دکتر حامد صفایی‌پور، استاد فلسفه دانشگاه اصفهان با اشاره به نقش نهادهای سیاست‌گذار می‌گوید: «خودِ افرادی که در حال حاضر منتقد این موضوع‌اند، مولد آن هستند. چون غلط سیاست‌گذاری کردند، سنجه‌هایشان را روی موارد غلطی گذاشتند. به همین دلیل دانشجو باید مقاله بدهد و چون توانایی‌های لازم را برای این کار ندارد، «نظام پاداش» او را مجبور می‌کند که به میدان انقلاب مراجعه کند و سفارش مقاله پژوهشی و پایان‌نامه بدهد. استاد دانشگاه نیز از همان مقاله استفاده می‌کند و همین‌طور چرخه معیوب ادامه پیدا می‌کند. اگر نظام پاداش، صحیح بود، در اجتماع چنین پاسخی ایجاد نمی‌شد که مقاله و پایان‌نامه به صورت یک کالا خرید و فروش شود. یکی دیگر از مهم‌ترین دلایل بروز تخلفات پژوهشی، عدم توجه سیاست‌گذاران به مسئله آموزش روش پژوهش نظام‌مند به دانشجویان و آشنا کردن آن‌ها با اخلاق پژوهش است.

فرهنگ غلط جامعه زمینه‌ساز تخلفات

از طرف دیگر برخی دیگر از متخصصین معتقدند باید سیاست‌گذاری‌ها و چارچوب‌های اخلاقی جامعه، فرصت تخطی را به افراد ندهند و نیازی به واحد درسی در مورد اخلاق پژوهش نیست. عمرانی با تاکید بر این مسئله می‌گوید: «خیلی از مسائل به صورت دستوری و بخشنامه‌ای نیست، که از بالا بگویند تخلف نکنید یا این کارها انجام نشود. فکر نمی‌کنم در کشورهای دیگر هم به شکل جداگانه بحث اخلاق را آموزش دهند. درست است در تمام دنیا بحث اخلاق را چک می‌کنند؛ ولی به عنوان واحد مجزا نیست بخشی از زندگی افراد است. آن‌ها چارچوب‌ها را چنان تنظیم کرده‌اند که کسی جرأت نمی‌کند از آن مسیرها تخطی کند».

برخی دیگر نیز نقش جامعه و فرهنگ را در بروز چنین تخلفاتی موثر می‌دانند و معتقدند که در جامعه ما فرهنگ غلط «رسیدن به نتیجه، بدون تلاش» وجود دارد؛ به همین دلیل سیاست‌گذاران باید به گسترش موازین اخلاق در جامعه توجه بیشتری داشته باشند. با توجه به این‌که این موضوع همانند دیگر موضوعات اجتماعی، ابعاد گسترده‌ای داشته و از منظرهای گوناگون می‌توان آن را مورد بررسی قرار داد؛ به نظر می‌رسد برای پیشگیری از تخلفات پژوهشی بهتر است ریشه‌ها و زمینه‌های بروز این مشکل، دقیق‌تر و عمیق‌تر مورد بررسی قرار گیرد و با بازنگری دقیق در سیاست‌گذاری‌های آموزشی کشور، از انجام اقدامات بیهوده و سرنانوازی‌های وارونه جلوگیری شود. یکی از موارد مهم در این بازنگری تلاش جدی برای آموزش و آشنا کردن دانشجویان با روش علم و تفکر است.

متاسفانه در نظام آموزشی ما ابتدا دانشجویان را به سمت تولید مقاله هُل دادند، وقتی تعداد مقاله‌های تقلبی آنقدر زیاد شد که بازتاب جهانی پیدا کرد، آیین‌نامه مقابله با تخلفات پژوهشی تدوین کردند و بعد به سمت جریمه کردن و دایر کردن کمیته‌های اخلاق پژوهش در دانشگاه‌ها رفته‌اند. شاید بهتر باشد که در طول این سرنانوازی عجیب نظام آموزشی، در کنار پیگیری قضایی متخلفان، به آموزش دانشجویان دقت بیشتری شود تا حداقل یک واحد درسی برای آشنایی آن‌ها با مصادیق تخلفات علمی، قرار داده شود.

استفاده از هوش مصنوعی در طراحی وبسایت

گروه علمی و آموزشی – متخصصان می‌گویند می‌توان از هوش مصنوعی در روند طراحی و بازطراحی سایت بهره گرفت. هوش مصنوعی به هوشمندی نشان داده شده توسط ماشین‌ها در شرایط مختلف اطلاق می‌شود که در مقابل هوش طبیعی در انسان‌ها قرار دارد. هوش مصنوعی به ماشین‌ها این قابلیت را می‌دهد تا واکنش‌های مشابه رفتارهای هوشمند انسانی از جمله درک شرایط پیچیده، شبیه‌سازی فرآیندهای تفکری و شیوه‌های استدلالی انسان را در شرایط مختلف از خود بروز دهند. هوش مصنوعی می‌تواند به رایانه‌ها یک قدرت فناوری بالا اعطا کند تا بتوانند از طریق آن برخی وظایف را به طور خودکار انجام دهند. در ابتدا تصور می‌شد طراحی سایت به مانند برخی حرفه‌ها از عهده هوش مصنوعی برنمی آید. با این حال، پیشرفت فناوری نشان داده این امر قابل تحقق است. وبگاه‌های اینترنتی که شما به طور روزمره از آن‌ها استفاده می‌کنید بسیار کاربردی هستند. افراد برای جذب مخاطب بیشتر باید برای طراحی این وبسایت‌ها از مشخصات خاصی بهره بگیرند. این دقیقاً همان جایی که هوش مصنوعی می‌تواند یاری دهنده باشد. هوش مصنوعی می‌تواند باعث افزایش سرعت پردازش، صرفه جویی در زمان، و تمرکز بیشتر بر نکات حیاتی‌تر و مهم‌تر طراحی سایت شود.

چگونه برای طراحی یک وبسایت از هوش مصنوعی بهره بگیریم؟

متخصصان می‌گویند می‌توان با راهکارهایی ساده از هوش مصنوعی در روند طراحی و بازطراحی سایت بهره گرفت. این راهکارها شامل موارد ذیل است:

۱- برای افزایش سرعت بارگذاری صفحه و انطباق آن با گوشی‌های تلفن همراه، باید ساختار و محتوای نسخه قدیمی وبسایت خود را به کدهای جدید به روز رسانی کنید.

۲- از الگوریتم‌های مولد برای تسریع روند طراحی بهره بگیرید. این موارد می‌تواند شامل مولفه‌های متفاوتی باشد. برای مثال اگر سایت شما دارای شماره تلفن است، می‌توانید آن را در بالای صفحه قرار داده و قابلیت کلیک بر روی آن را اعمال کنید. یا می‌توانید با کمک این الگوریتم‌های مولد چیدمان‌های متفاوتی که می‌پسندید را اعمال کنید. همچنین امکان دسترسی به بخش‌های قدیمی سایت و آرشیو را تعبیه کنید.

۳- برای جذب مخاطب بیشتر می‌توانید از طراحی‌های مختلف بهره بگیرید. اگر دارای یک کسب و کار کوچک هستید، هوش مصنوعی می‌تواند با شبیه سازی میانگینی از (علایق) کاربران، با یادگیری مدل‌های مختلف اقدام به پیش‌بینی و طراحی خودکار برای جذب مخاطب بیشتر می‌کند.

در تمامی مراحل بالا هوش مصنوعی می‌تواند بدون مداخله انسان و به صورت خودکار این قابلیت را به رایانه‌ها برای طراحی و بازطراحی وبگاه‌های اینترنتی دهد.

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی عنوان کرد:

افزایش ۱۵ درصدی پذیرش دانشجوی علمی کاربردی

گروه علمی و آموزشی – رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی با بیان اینکه در گذشته توجه زیادی به دانشگاه های مهارتی نمی شد و نگاه مثبت نبود، گفت: اما اکنون این نگاه مثبت شده است تا حدی که تنها در دانشگاه ما در سه سال اخیر سالیانه بین ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش پذیرش دانشجو داشتیم، درحالی که در سایر دانشگاه ها، جمعیت رو به کاهش است.

محمدحسین امید، در آیین استقبال از دانشجویان نو ورود که به صورت ویدئو کنفرانس در دانشگاه علمی کاربردی خوزستان برگزار شد، اظهار کرد: تا چند سال گذشته با توجه به حاکم بودن روحیه مدرک گرایی، آموزش های مهارتی در اولویت مردم و مسئولان نبود. در کل دو دانشگاه فنی و حرفه ای و علمی کاربردی هستند که به صورت مهارتی تدریس می کنند. بر اساس برنامه ششم توسعه کشور که اکنون در روزهای آخر اجرای این برنامه هستیم، طبق قانون باید تا پایان اسفند ماه، ۳۰ درصد از کل دانشجویان کشور مهارتی باشند. یعنی اگر حدود ۳ میلیون دانشجو وجود داشته باشد باید یک میلیون نفر در دانشگاه های علمی کاربردی و فنی و حرفه ای تحصیل کنند. در این دو دانشگاه ظرفیت لازم ایجاد شده است، ما تنها در دانشگاه علمی کاربردی می توانیم یک میلیون دانشجو تربیت کنیم اما واقعیت این است که کمتر از ۱۵ درصد دانشجویان کشور در دانشگاه های مهارتی تحصیل می کنند.

وی افزود: در گذشته توجه زیادی به دانشگاه های مهارتی نمی شد و متقاضی کمی وجود داشت چرا که نگاه مسئولان و مردم به این دانشگاه ها مثبت نبود. اما اکنون این نگاه مثبت شده است تا حدی که تنها در دانشگاه ما در سه سال اخیر سالیانه بین ۱۰ تا ۱۵ درصد افزایش پذیرش دانشجو داشتیم، درحالی که در سایر دانشگاه ها جمعیت رو به کاهش است. حتی دانشگاه های نظری هم به دنبال ایجاد شرایطی برای انتقال مهارت به دانشجو هستند و دوره های عملی را افزایش داده اند.

وی گفت: در کشور اکنون به جمع بندی رسیده ایم که یکی از راه حل های کاهش بیکاری، آموزش های مهارتی است. اکنون همه بر این باور هستند که دانش آموختگان دوره های نظری نمی توانند به راحتی شغل ایجاد کنند و پیش از آن باید دوره های مهارتی را طی کنند.

رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی با اشاره به تغییرات ایجاد شده در دانشگاه علمی کاربری، بیان کرد: دانشگاه ما در طول این چند سال فراز و نشیب های زیادی به خود دیده است. در برنامه اول پنج ساله دانشگاه، بازنگری در همه زمینه ها صورت گرفت. در کمتر از ۲ سال توانستیم بیش از ۹۰ هزار مدرس علمی کاربردی را مجددا ارزیابی کنیم و از این تعداد ۲۵ هزار نفر موفق به احراز شرایط دانشگاه شدند. همچنین در این مدت موفق به باثبات کردن وضعیت دانشگاه شدیم.

در سال‌های اخیر نیز نزدیک به ۲۰۰ مرکز نوآوری در کشور ایجاد کردیم.

امید با اشاره به توسعه مناسبات بین المللی این دانشگاه، تصریح کرد: در سال های اخیر ارتباطات بین المللی دانشگاه توسعه پیدا کرده و برای اولین بار تعدادی از دانشجویان کارشناسی را برای گذراندن دوره کارورزی به آلمان اعزام می کنیم که در تاریخ دانشگاه بی سابقه است.

وی در پایان با بیان اینکه دانشجو باید مطالبه گر باشد، گفت: از ابتدای سال تاکنون ۵۰ استارت آپ برگزار کردیم. تا پایان سال جاری نیز حدود ۱۰۰ رویداد شتاب دهنده برگزار خواهد شد.

تولید خودروی خورشیدی که هرگز به شارژ نیاز ندارد

گروه علمی و آموزشی – یک شرکت تولید کننده خودرو برقی به تازگی پیش فروش خودروهای الکتریکی خورشیدی خود را که «هرگز به شارژ» نیاز ندارند، آغاز کرده است.

شرکت تولید کننده خودروهای برقی «آپترا» مستقر در کالیفرنیا، در این خودروی خورشیدی خود از فناوری Never Charge استفاده کرده است. این فناوری شامل یک بسته خورشیدی می شود که خودرو را قادر می سازد در روز بیش از ۴۰ مایل (۶۴.۳۷ کیلومتر) بدون نیاز به شارژ حرکت کند. این فناوری، خودروی برقی یاد شده را به اولین وسیله نقلیه ای تبدیل کرده است که برای رانندگی روزانه نیاز به شارژ ندارد. این خودرو همچنین به یک بسته باتری مجهز است که هزار مایل، برد دارد و تا حد زیادی از ۳۷۰ مایل، برد خودروی تسلا مدل S فراتر می رود. این خودرو روز چهارم دسامبر (۱۴ آذر) پیش فروش شد و قیمت آن از ۲۵ هزار و ۹۰۰ دلار تا ۴۶ هزار و ۹۰۰ دلار برای خودروی چهار چرخ متحرک متفاوت بود. این خودرو با موتورهای الکتریکی خنک شده- مایع طراحی شده است که اجازه می دهد این وسیله نقلیه تنها در مدت ۳.۵ ثانیه از سرعت صفر مایل در ساعت به سرعت ۶۰ مایل در ساعت (۹۶.۵۶ کیلومتر بر ساعت) برسد. حداکثر سرعت این خودرو ۱۱۰ مایل در ساعت (۱۷۷ کیلومتر در ساعت) است. همچنین در صورت نیاز به برق، می توان این وسیله نقلیه را با یک خروجی استاندارد ۱۱۰ ولتی شارژ کرد. پیش فروش این خودرو در مدت ۲۴ ساعت به پایان رسید.

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۳۶۳۴

جدول عادی

افقی:

۱ - خرس تنبل - افراد پژوهشگر یا علاقه‌مند به آثار باستانی و مصنوعات گذشتگان
۲ - مناسبت ۱۲ اردیبهشت - درخت آزاده! - صدا، نغمه
۳ - نفس سوخته دلان - رازقی - نام «کامران» بازیگر خانم - بی‌بنیان
۴ - پوچ، خیالی - نمونه نمایشی - صدای نرم خندیدن
۵ - مادر آذری زبان - بخشی در «نیویورک» - پدر «سمفونی»
۶ - تا نگرید طفل کی نوشد؟ - حلال شرعی - بدنام
۷ - همسنگی - دوران - حجم هندسی!
۸ - مکان - آش متنوع - کلمه شگفتی
۹ - تیمی در «فرانسه» - سرعت - سد شده
۱۰ - پناه، زنهاری - لوح فشرده - کلامی در مقام فهمیدن
۱۱ - مرتعش - پولدار، ثروتمند - کت و کول
۱۲ - جای روشنایی - سرمنزل - جوانمردی
۱۳ - آواز بره - مرکز «کانادا» - صدای افسوس - ضمیر متصل دوم شخص مفرد
۱۴ - مقابل، قبال - فراموشی - برد قاطع در کشتی
۱۵ - فیلمی به کارگردانی «بهمن فرمان‌آرا» - باور نکردن

جدول ویژه

افقی:

۱ - تیم فوتبال روسی - فیلم جدید «روح‌الله حجازی»
۲ - مقابل نشسته - راهنما - ششمین حرف یونانی
۳ - رد پای آب - حنجره - بیماری قند - زمین آذری
۴ - یاری دهنده - خودروی فرانسه - تنها و غریب
۵ - خبر عرب - خبرگزاری دانشجویان ایران - هوله
۶ - زیان - هتلی در «آنتالیا» - کبود
۷ - شواهد علیه اوست! - پست فطرت - قسمتی از پا
۸ - بانگ تیز - اثری از «جک لندن» - مخفف گاه
۹ - تلفظ حرف «ص» - برادری - سرگذشت‌ها
۱۰ - ترشحات دهان - توانایی - جایگاه مروارید
۱۱ - ضد «تلخ» - شرکتی تولید کننده انواع تریلر و بونکر - خس خس صدری
۱۲ - آرزوها - نیرنگ - نصیحت کننده
۱۳ - حرف تأسف - تنظیم موتور - مخفف نیکو - دریافتن
۱۴ - ناب - فیلمی از «هیچکاک» - خطاط اوایل قرن پنجم هجری
۱۵ - نوعی اختلال روانشناختی - خرم و باطراوت

عمودی:

۱ - یقه آویز مردانه - استانی در «قرقیزستان»
۲ - ششمین شهر پرجمعیت «چین» - وسیله زمان سنج الکتریکی - برکنار کردن
۳ - حرص - ساده لوح و خوش باور - ضروری، واجب - والده
۴ - خاصیت گوشی‌های همراه امروزی - امر از بودن - کتاب «زولا»
۵ - همگانی‌تر - ارزش اجتماعی - برادر خواهر غیر همخون
۶ - پایتخت و مهم‌ترین شهر «انگلیس» - سدی نزدیک «تبریز» - پابرجا و استوار
۷ - هفتادوهشتمین سوره قرآن - امر عظیم - دیرین - منظره
۸ - این کارتون موجب پیشرفت فوتبال ژاپن شد
۹ - سهولت - خوابیده - گنجه لباس - مخالف
۱۰ - روستا - فرمانروا - فراوانی
۱۱ - پرنده‌ای گردن دراز که همه چیز می‌خورد - شهری زیبا در استان «گیلان» - نیاکان
۱۲ - گلی درشت و پربرگ - رسته - وطن
۱۳ - تاب و توان - رشته نورانی - عصای سالمندان - گربه دریایی
۱۴ - مقام طلایی در ورزش - شهری در استان «لرستان» - قادر
۱۵ - مجموعه رباعی‌های «اهلی شیرازی» - ششلول

عمودی:

۱ - خطایی در بسکتبال - دانش نوروسایانس
۲ - جیوه - همسویه - به‌معنی سوی
۳ - چک - پیدا - نبردی میان ایرانیان ساسانی و امپراطوری بیزانس - از اجزای ویدئو
۴ - پوستین دوز - سینمای فاجعه - نرخ رسمی
۵ - واحد فروش گردو - قاره سبز - نبرد و مبارزه
۶ - نوعی بشقاب - خط باستانی - شرکت رایانه‌ای «چینی»
۷ - نفس سوزناک - ذریه - جاودانگی - یکتا
۸ - رئیس جمهوری «امریکا»
۹ - رنگ پیراهن «چلسی» - مؤلف «تاریخ اسکندر بزرگ» - طناب تاب - ویتامین جوانی
۱۰ - سگ - اپرای «وردی» - صورت فلکی جنوبی
۱۱ - چاره اندیشی - نتیجه به دست آمده - خسیس
۱۲ - تکان خودمانی - زمان مسابقه فوتبال - میوه نورس
۱۳ - رازیانه - نام «نصری» بازیکن وستهام - درختی ویژه نواحی جنگلی و خاک‌های اسیدی - بس
۱۴ - مرد افسانه‌ای کوه‌های هیمالیا - بزرگ‌ترین دریاچه «گلستان» - یاران
۱۵ - پایه گذار نظام امروزی طبقه بندی گیاهان و جانوران - سازمانی غیردولتی و مدافع محیط زیست

حل جدول عادی شماره ۳۶۳۳

حل جدول ویژه شماره ۳۶۳۳

شرکت آریا اطلس کیش

اظهارنامه اشخاص حقیقی و حقوقی

حسابداری، حسابرسی، بیمه تأمین اجتماعی، خرید و فروش فصلی، مالیات بر ارزش افزود، حقوق و دستمزد

آدرس: خیابان ساحل بازار دیپلمات طبقه اول تجاری واحد ۱۰۹

تلفن مرکز: ۴۴۴۶۱۱۵۱-۰۷۶

تلفن همراه: ۷۰۵۷۱۷۳-۰۹۱۲